

Speltid: 2 tim 54 min

Från: 15 år

Ämne: Samlevnad, Psykologi, Hälsa & vård

Originaltitel: Torka aldrig tårar utan handskar

Produktion:
© SVT, 2012

Svensk version:
© Cinebox, 2013

Ansvarig utgivare:
Ann Nordström

Filmnr: 1564

Torka aldrig tårar utan handskar

Serien skildrar 1980-talets Stockholm där homosexuella har börjat resa sig för ett liv i frihet. Rasmus lämnar småstaden och trångsyntheten i Koppom och flyttar till Stockholm där han lär känna den världsvane Paul som tar honom under sina vingar. Genom Paul möter Rasmus kärleken i Benjamin som är Jehovas vittne. Det unga paret är lyckligt men i bakgrunden lurar sorg och sjukdom i form av AIDS som nu har drabbat Stockholm.

Inledning

En sjuksköterska torkar bort en tår från en mans kind. Mannen ligger för döden i aids, och sjuksköterskan får en tillsägelse av en annan sköterska, som påpekar att hon inte borde röra vid de som bär på den fruktade sjukdomen. Mannen förvägras mänsklig värme, och lämnas ensam och rädd att dö.

Så börjar filmatiseringen av Jonas Gardells hyllade romantrilogi om hur sjukdomen aids kom till Stockholm under 80-talet. Den skildrar hur de redan marginaliserade homosexuella fick kämpa för sina rättigheter i ett fördömande samhälle. Ett krig som utkämpades i fredstid, så beskrivs den tid av rädsla, skam och förnekelse som infann sig i aidsutbrottets kölvatten. Rörelsen för sexuellt likaberättigande hade just börjat ta fart, och allt fler hade börjat våga visa sin sexuella läggning öppet när det stora bakslaget kom. Till synes friska, unga män blev sjuka, tynade bort och dog. Ingen förklaring tycktes finnas till att denna sjukdom främst drabbade homosexuella män, och många frågade sig om detta var ett guds straff för ett syndigt leverne. Inga botemedel fanns, och skrällen inför sjukdomen spred sig snabbt i samhället. Homofobiska krafter vaknade upp.

I seriens tre delar får vi följa Rasmus och Benjamin, två unga män som befinner sig mitt i händelsernas centrum. De har båda brutit sig loss ur sin invanda miljö och lagt sina gamla liv bakom sig för kärleken. Rasmus har lämnat sin hemort Koppom för att aldrig komma tillbaka, och Benjamin tvingas klippa banden med sin familj och den Jehovas vittnenförsamling de var del av. De träffar snart Paul, en av de som inte låtit sig kuvas av skammen, och blir del av ett kompisgäng där alla delar samma förutsättning – de är bögar i ett samhälle där homosexualitet ses som något onaturligt, något syndigt. Torka aldrig tårar utan handskar är en kärlekshistoria som utspelar sig i en tid av rädsla och utanförskap, där hotet från sjukdomen ständigt är närvarande.

Diskutera serien utifrån följande teman efter visning

Nyckelord – användbara för diskussionen!

Homosexualitet, böj, Jonas Gardell, marginalisering, skam, tabu, tolerans, sexualitet, diskriminering, AIDS, HIV, värdighet, upprättelse, HBTQ, rättigheter, homofobi, urbanisering, 80-talets aidsskräck, normer, identitet, okunskap, RFSL, heteronormen.

Storstad - småstad

- Varför kände Rasmus att han behövde flytta till Stockholm för att kunna leva ut sin sexualitet? Ge exempel från filmerna på händelser som kan ha påverkat hans beslut.

- Än idag är det vanligt att HBTQ-personer flyttar till större städer. Vad beror det på? Ord att ta hjälp av i diskussionen kan vara anonymitet, skam, tabu, tolerans, normer och inkludering/exkludering.

Religion

- Varför kunde Benjamin inte stanna i Jehovas vittnen?

- Ta reda på vad olika religioner säger om homosexualitet! Kan religionernas syn på homosexualitet påverkas av hur man väljer att tolka religiösa skrifter? Vad är det för skillnad mellan identitet och praktik i detta fall?

Skam

- Det var vanligt att de avlidnas familjer sa till vänner och familj att deras söner dött i någon annan sjukdom än aids. Varför sa de så?

- Olika personer hanterade samhällets skuldbeläggande och marginalisering olika. Jämför sätten som Paul och de andra hanterar samhällets inställning på.

- Det finns ett samband mellan skammen och sjukdomens snabba spridning, förklara hur de båda kan tänkas hänga ihop!

Homosexuellas rättigheter

- Använd länkarna till RFSL:s hemsida och läs om HBTQ-personers rättigheter. Vad har ändrats sedan 80-talet?

- Hur ser homosexuellas rättigheter ut idag? Vilka debatter är aktuella? Använd RFSL:s hemsida.

- Hur såg man på homosexuella i Stockholm och Sverige för knappt 30 år sedan? Är det annorlunda i dag? Och i så fall på vilket sätt?

Torka aldrig tårar utan handskars betydelse

- Är det viktigt att inte glömma? Varför?

- Varför fick filmen så stort genomslag?

- Varför tror ni att man började prata om 80-talets aidsepide mi först nu?

Anknytning till läroplanen

Undervisningen i **historia** ska behandla följande centrala innehåll:

I årskurs 7–9, s 176

Demokratisering, efterkrigstid och globalisering, cirka 1900 till nutid.

”Kontinuitet och förändring i synen på kön, jämställdhet och sexualitet.”

I gymnasiet, centralt innehåll **historia**, s 68 och s 73, **GY11**

”Historiskt källmaterial som speglar människors roll i politiska konflikter, kulturella förändringar eller kvinnors och mäns försök att förändra sin egen eller andras situation. Olika perspektiv utifrån till exempel social bakgrund, etnicitet, generation, kön och sexualitet.”

I gymnasiet, centralt innehåll, **naturkunskap** s 127, **Gy11**

”Naturvetenskapliga aspekter på, reflektion över och diskussion kring normer, rörande människans sexualitet, lust, relationer och sexuella hälsa.”

I gymnasiet, centralt innehåll, **religionskunskap**, s 138 **GY11**

”Religion i relation till kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet och sexualitet.”

Här kan du hämta mer information

<http://www.rfsl.se/?p=418> - RFSL:s hemsida med citat om homosexualitet ur religiösa skrifter.

<http://www.rfsl.se/> - RFSL:s hemsida. Här finns HBTQ-histora, information om aktuella frågor och om sexualitet och sexuell läggning.

<http://www.dn.se/dnbok/jonas-gardell-jag-var-med-det-ar-min-tid-min-stad-det-ar-min-plikt-att-skriva/> - En intervju med Jonas Gardell ur tidningen Dagens nyheter.

<http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/93183?programid=2519> - Dokumentär från Sveriges radio om HIV-skräcken i 80-talets Sverige.

<http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/48165?programid=909> - Lasarusåret - en dokumentär från Sveriges radio om de första åren med AIDS i Sverige.

<http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/102336?programid=909> - Krisgenerationen - en dokumentär från Sveriges radio om generationen som upplevde AIDS-epidemiens intåg och hur den förändrade samhället.

<http://www.svt.se/smittad/nar-hiv-kom-till-sverige> - Här finns klipp från SVTs faktaserie Smittad, som berättar om när AIDS-epidemin kom till Sverige.

<http://www.tidningenkomut.se/> - Kom Ut - ett magasin som tar ett brett grepp på sexualpolitiken.

<http://www.dn.se/Stories/stories-insidan/30-ar-med-hiv> - 30 år med HIV - en artikelserie i Dagens nyheter.

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=3320&artikel=5430132> - Intervju i Sveriges Radio med Jonas Gardell om Torka aldrig tårar utan handskar.

www.ne.se - Nationalencyklopedin

www.google.se - Användbar sökmotor

<http://factlab.com/?setcountry=Sweden&setlanguage=Swedish#lo=1> - Dagens nyheter skolsajt

www.wikipedia.se - Bra nätencyklopedi

<http://www.cinebox.se/> - Cinebox hemsida

Avsnittsindelning

På dvd:n kan du välja om du vill visa hela filmen eller ett speciellt avsnitt.

Nr	Avsnitt	Längd:
1	Kärleken	58:00
2	Sjukdomen	58:00
3	Döden	58:00
	Sluttid:	02:54:00